

# Bas Wakkerman

onderzoeksdirecteur bij de Algemene Rekenkamer

## “Meer aandacht voor belang publieke sector in accountantsopleiding”

**Het belang van de publieke sector moet meer aandacht krijgen in de accountantsopleiding. Die mening is Bas Wakkerman\* toegedaan, onderzoeksdirecteur bij de Algemene Rekenkamer. Het feit dat het onderscheid tussen de private en publieke sector steeds minder wordt, impliceert tenslotte niet dat dit er niet is. Onderwerpen als rechtmatigheid, naleving van wet- en regelgeving, publieke verslaggevingsstelsels en controleprotocollen zijn daarom in zijn optiek op dit moment nog te beperkt opgenomen in de reguliere opleiding.**

Wat beschouwt Bas Wakkerman vanuit zijn perspectief verder als belangrijkste vaardigheden waarover de nieuwe generatie zou moeten beschikken? “De accountant krijgt een steeds bredere scope aan werkzaamheden, bijvoorbeeld op het gebied van niet-financiële informatie. Daarom is verbreding van kennis en vaardigheden belangrijk voor accountants, vooral waar het gaat om onderwerpen als IT en ESG (Environment, Social & Governance). Daarnaast moet er voldoende aandacht zijn voor het publieke

belang, de psychologische en ethische aspecten van het vakgebied en de rol van de accountant in de maatschappij als onafhankelijke ‘vertrouwensman’, naast de beroepstechnische kanten van het accountantsberoep.”

***“De opleiding moet studenten stimuleren om hun interview- en gespreksvaardigheden te ontwikkelen.”***

*\*) Bas Wakkerman heeft in deze bijdrage zijn opinie verwoord, op basis van zijn eigen ideeën en ervaringen, maar ook op die van enkele directe collega's binnen de Algemene Rekenkamer: “In deze bijdrage benadruk ik het belang van de controle van publiek geld door accountants en het publieke belang in het algemeen, mede vanuit de rol van de Algemene Rekenkamer en onze functies daarbinnen.*

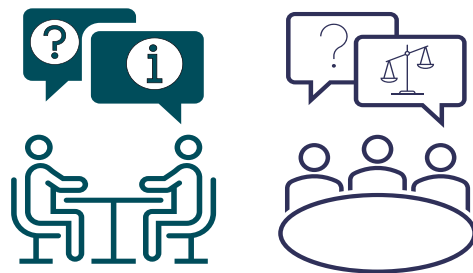
# De bijdrage van Bas Wakkerman

## Verbreding en accent op gespreksvaardigheden

“Wij constateren dat tegenwoordig minder dan de helft van de accountants nog werkzaam is als openbaar accountant, terwijl de focus van de opleiding hier nog op ligt. Verbreding naar andere functies en rollen ligt dus voor de hand, wellicht in de vorm van specialisaties binnen de theoretische opleiding. Hiermee kan de aansluiting naar de dagelijkse praktijk worden verbeterd. Het draagt ook bij aan het ketenperspectief. Mijns inziens zou er daarom meer ruimte mogen komen voor verbredingsvakken, zoals de controle van niet-financiële prestaties of psychologie en besluitvorming.

Daarnaast ben ik van mening dat de opleiding studenten moet stimuleren om hun interview- en gespreksvaardigheden te ontwikkelen; dit zijn zeer belangrijke praktische vaardigheden, die de grotere accountantsorganisaties om die reden ook veelal in hun interne opleidingen meenemen. In de praktijkopleiding is het daarom wenselijk om meer aandacht te schenken aan de dialoog en discussie over dilemma's, in plaats van deze uit te werken en te beschrijven in de

vorm van essays. Dit legt ook een goede basis voor het afsluitende mondelinge tentamen.”



## Elementen schrappen

Op de vraag welke elementen eventueel uit de theoretische of praktijkopleiding geschrapt zouden kunnen worden, volgt een resoluut antwoord: “In de praktijkopleiding worden de stageverslagen als veel administratieve ballast beschouwd met relatief weinig toegevoegde waarde. Ook wordt er in de praktijkopleiding veel van studenten gevraagd op het gebied van essays en referaten. Naast een intensieve (veelal nieuwe) baan vergt dit veel tijd en aandacht, vooral in de bekende piekperiodes. Ook de ‘wetenschappelijke’ scriptie in de masteropleiding wordt als een zware belasting beschouwd, vooral in combinatie met de praktijkwerkzaamheden en de

# De bijdrage van Bas Wakkerman

praktijkopleiding. Het wetenschappelijke karakter zou in voorgaande onderdelen van de opleiding al voldoende getoetst moeten zijn.”

## Het laatste woord

Wat is er volgens Bas Wakkerman nodig om mensen oprecht te enthousiasmeren voor het accountantsberoep? “Het accountantsberoep omvat meer dan goed rekenen en boekhouden, de beoordeling door accountants gaat veel verder dan controle op de juiste verwerking in de administratie. Het is een beroep waarin je voortdurend te maken hebt met oordelen, dilemma’s, diverse tinten grijs. De wereld van een accountant is niet zwart/wit – net als de echte wereld!”



*Bas Wakkerman is als onderzoeksdirecteur werkzaam bij de Algemene Rekenkamer, de externe controleur van de rijksfinanciën. Uit dien hoofde is hij verantwoordelijk voor het jaarlijkse verantwoordingsonderzoek, meer in het bijzonder voor de accountantswerkzaamheden ten behoeve van de financiële oordelen bij de departementale jaarverslagen en de rijksrekening. Vanuit zijn functie zit hij dicht op de uitvoering en controle van maatschappelijke vraagstukken, die vaak relatief ingewikkeld zijn georganiseerd en waarmee vaak (heel) veel publiek geld gemoeid is. Het geeft in zijn optiek een extra dimensie aan de controlerende rol van de Algemene Rekenkamer binnen de rijksoverheid, om met een brede accountantsbril te kijken naar deze soms bestuurlijke en politieke vraagstukken. Het belangrijkste inzicht vanuit zijn eigen opleiding? “Bij de talloze beschrijvingen van controleprogramma’s voor het vak Controleleer/Financial auditing heb ik geleerd om vooral de motivering van je keuze of aanpak uit te leggen. Zo creëer je een heldere audittrail, waarmee je lezers of gebruikers meeneemt in je eigen denkwijze of keuzeproces. Daardoor ben ik nu beter in staat om uit te leggen welke inhoudelijke keuzes er moeten worden gemaakt om tot onze oordelen te komen. Ik verwacht dat gebruikers en lezers onze boodschappen hierdoor beter begrijpen.”*